

KOLOSI

Irapa Reoro Vo Vukuo Iava

Pol vo pasio rigatoreva eisi toupaooro tuukepa kepa-ia Rom aue-ia 61-63 yia Jisas vo kavauaro isivaaro iava. Uva vo Pol Kolosi vatapa rigatoreva voea tavioro, uvare Vearo Siposipo vatakoiva varao tapo Jiu vo pitupituroaro, ora varao oirao pie asa vovou irara vo pitupituroaro. Oiso voea tavireva uvare oearovu raga lotupa irara oisoa vuurapa vaisi purapaive enselpa irarapa. Ora oiso oisoa siposipopaive, Krais-a oiratoa raga, uvare viapau Pautoa iava rera. Oa iava Pol goruvira voea tavireva Krais iava oiso, Pauto ruvara iava ira ro urioroepa oiravira toupasa vo rasio-ia (Kl 2:9-10).

1. Aviavi pie reoro Pol varaaro, ora vearo vaisi Pautoa-ia, 1:1-14.
2. Krais iava ora rera vo kovoaro, ro ira uvuiparoi rutu oirara oisi piesa ra torevoko vaisi ouive vo Pauto ruvara-ia, 1:15–3:4.
3. Oirara uvuipaai ra Tootoo Ovoivo ouive Krais-ia vo rara rasito vo pitupituroaro kopii pie rovoive vara kavu ovoioro, 3:5–4:6.
4. Pol vearo voki rutu purareva voea rutuva Kolosi vata, 4:7-18.

¹⁻² Vo pasio rigatoavoi ragai Pol visiipa araoko irara oave, visiigoa Kolosi urui-ia toupataveira Pauto voeaaro. Visiigoa goruvira rutu toupataveira Krais-ia raripaoro rutu. Ragoa roporeva Pauto, oisore ra oiso toupaa, Ragai-a

Krais Jisas reraaro aposelto. Uva vegei rutua vao-ia vo rigato puravevoi ora Timoti vigei araokotoaaro visiipa. Uva variriparai Pautoa iare vigei Aitearo, oisore ra visii vatereve tauvaa ora gavaure vovou.

Pol Vearo Vaisi Purareva Pautoa-ia Rera Vaaro-ia Variria

³ Vo osa variripaveiei visiipa tauvare akepaoro uva vokiara rutu-ia vearo vaisi purapaveaira Pautoa-ia ro Turaro Jisas Krai Aitearo. ⁴ Uvare visii iava uvupaveaira visiigoa Krai Jisas oirao piepataveira rutu. Ora vao tapo iava osa Pauto voeaaropa siraopataveira rutu. ⁵ Ari ita, oisi-a eisi osa piepataveira uvare vaore oiraopa Vearo Siposipo rugoopataveira oa iava voari turariri visii taviiova oiso, Pauto orekerovu rutu vearopara tovoreva vuvuiua-ia visiipa oara taru oupataverea utupaua. ⁶ ✧ Va vao Vearo Siposipo oa riropaoro uvarovu ruture va kuearova ora sikasikapaveira voraro ruture vo rasio-ia, oiso rutu osa voari rovoa-ia ita visii vuruvuruaro-ia ora sikasikaepa, vo vokio rutu isivaaro iava oa-ia Pauto vo siraoaro-ia roroiovira taraia ou rogotava. Vo sirao akuku vatevatea rera vaaro oa vate ragapaveira Pauto. ⁷ ✧ Uva vo taraia-a vao oa vatereva visiipa ro-ia Epafra, ro ira oisoa vegei tapo kovopareve goruvira rutu, uvare iravu-a rera Krai reraaro. Ira oisoa kaviko iraopave. ⁸ ✧ Ira vegei tavireva visii iava oiso, Pauto reraaro Tugoropato Uraurato visiipa oearovupa siraopa vovou vatereva.

✧ 1:6: Mt 24:14 ✧ 1:7: 1 Ko 4:1-2 ✧ 1:8: Ro 15:30

Pol Variriroepa Pautoa Iare, Oiso Ra Kolosi Vata Goru Piereve

⁹ Uva eisi osa iava visii iava uvuoro vo vokia eva variria rovoveva visiipa. Oa iava oisi raga piepaoro vo vokio tuguraveiei. Ari ita, variripaveaira Pautoa iare oiso ra rera vo vovouaro viaevira rutu karekepe visii-ia. Ra va iava vearovira taraipata vo osa Tugoropato Uraurato visiipa vara aviavi piepareve. ¹⁰ ✧ Ra oisi va-ia roroiovira taraipaoro vearovira Turaro vo pitupituaro ora rera vo vovouaro sirova utupata. Ra va-ia rera roru piepata rutu ora visii-ia. Ora vosa oearovu-ia vearo kovo purapata. Uva va-ia eva oa-ia kuea kareke piepata, ra oiso pieve, Visii-ia Pautoa iava vo tarai oa kovapai. ¹¹ ✧ Uva variripaoro Pauto arepaveaira oiso ra visii goru piepareve. Ra va iava Pauto vo kerariaro vo goruaro oupata vo goruo oa toupaveira visii goru piepasa. Oa iava viapau uvuipatai ra Pautoapa tauaita, vo rara otavakavu visii-ia pou piro. ¹² Viapau. Ari tovira rutu vigei Aitearo-ia Pauto vuurapa vaisi pura iraopata rorupaoro rutu, uvare Pauto oisire visii oisi uvuireva rutu, oiso ra vara outa oara Pauto ruvara-ia toupaveira vore utupa vokia tuepaoro, oara ravaavira toupaveira voeaopa oea aviavi vovou rutu-ia vao rera vaaro vokapaveira. ¹³ Ari ita, rupa iava Pauto vigei vorevira oureva vigei orirusa rera vo Saraaro sovara-ia ro Oviito ira kaviko iraopaveira. ¹⁴ ✧ Ro Jisas ira vigei karureva vorevira vova vuri pitupitu vo tuukearo vigei iava vuri vovouro

✧ **1:10:** 1 Te 2:12; Ef 4:1 ✧ **1:11:** Ef 3:16, 4:2 ✧ **1:14:** Hi 9:16-28

verapaoro.

Vo Toupai Krai Vo Pitupituario Iava Ora Rera Vaaro Kovoa

¹⁵ ✧ Viapau oiso irai Pauto kekepareveira. Ari ro raga Krai, ira raga oisi rutu oiso toupaveira osa Pauto. Oa iava rera vurapaoro uvuipaviei ra va iava Pauto kekepape rera-ia. Ari ita, Pauto orekerovu rutu pura rovoreva. Uva Krai raga orekerovu rutupa rovopatoa rutu, uvare vara rutu-ia putepareveira rera ro avaioto Pauto Oviitoaaro. ¹⁶ Uvare rera iavirava Pauto pute pievira orekerovu rutu purareva oiso-ia, oaravu-a varao oara vuvuiua-ia toupaveira, ari varao oara vo rasitua-ia toupaveira, ora evara oara iava oaravu kekepapeira, ovusa vara iava oaravu viapau kekepape, varao oara vatauvira toupaveira. Oire uva va vao osa oavu tapo pura rovoreva reipa irara voeao uraura irara enselpa irara oea reipaaveira voeopa oea vuvuiua-ia toupaveira. Vara rutu evara purapareva Pauto Oviitoaaro iavirava, oiso ra rerapa varape Oviito.

¹⁷ ✧ Ari ita, voari rovoa-ia viapau orekerovu avu vai touva ovuuta-a eva oa-ia Krai raga kataito toureva. Uva rera raga iare orekerovu rutu ora vara vo tavukiroaro iare purareva voraro. Uva tovira vara evara toupaveira rera vo goruaro-ia. ¹⁸ Oire uva Krai-a lotua iava kukue, ovusa lotu-a varaua. Uvare vigei raga vigoa tokipareveira vigeipa oiraopa rutu Tootoo Ovoi vatepaoro. Rera-a Krai avaiotoa rutu ira

✧ **1:15:** 2 Ko 4:4; Re 3:14 ✧ **1:17:** Hi 2:9-10

kopiia iava vorevira tore piereva Aiteto. Eva-a oa vituaro iava rera-a rovopatoa rutu ira orekerovu rutu-ia putepareveira, uvare vigeipa iraoro toreroepa vorevira. ¹⁹ ✧ Ari ita, Pauto vo ruipaaro-a oa-ia oisi piereva rera Oviito Krai oiso rutu osa Pauto. ²⁰ ✧ Uva rera raga vo ruipaaro-a vao sirova utuoro rera Oviito roporeva, oisore uva rera iavirava orekerovu rutu varao pauaka touara vorevira ourevere ora rera iare. Oa iava Pauto ora agiagipa pitupitu purareva, vo osa kopiiproepa Oviito evao parikou-ia ora rera iava revasiva petooro vigeipa. Va-a vao oa vituaro iava orekerovu rutu taru ourevere ora rera iare varao oara vuvuiua-ia toupaveira ora vo rasitua-ia.

²¹ Ari ita, voari tuariri uva oisoa vuriarare rugoopata, oa iava varao vuri vovouro oisoa purapata. Oara-ia Pautoa-pa oisoa tauavira toupata rerava keripaoro. ²² Uva vo vokie-ia oiso toupatavoi, Rera vate iraraaro visii. Uvare oisi-a eisi osa visii piereva, vo osa Oviito siporeva oiso ra kopiipro oiso rutu osa oirato akukutoavi. Oire uva va-a vao oa purareva, oiso ra rera vo vuraaro iare koatataverea roroiovira raga torevoko vovouvira rutu toupasa rera ruvara-ia, vo osa viapau vuriara vai visii-ia. ²³ Oiraopavira rutu osa eisi ragavira va purarevere, vo rara Vearo Siposipo oirao piepaoro rutu va vituaro-ia goruvira rutu pitupata. Teapi oearovu gisipoaro uvupaoro oirao pie vovouro oavisii iava vasepata. Vo vovouro oara ou rovtava rutu voari vo uva Vearo Siposipo oirao pie rovtava va uvupaoro.

✧ **1:19:** Jo 1:16 ✧ **1:20:** 2 Ko 5:18-21

Ari ita, eva raga ita Vearo Siposipo oa iava ragai raga ita vao-ia Pol oiso siposipopaaveira, uvare oiso rutu toupaveira, Ragai-a kovopato vo reo vao sikasikapaoro uvarovu ruture vo rasio-ia.

Pol Ira Kolosi-pa Irara Tauvareva

²⁴ Roru iraopaavoi uvare visii tauvapaoro riroa siitoka oupaaveira. Osiitoka vao oa-ia Kraiis vo siitokaaro uvui piepaavoi oiso osa piereva lotupa irara rutu tauvaoro. Uvare vigei raga ita-a vao-ia lotua iava varaura. Oa iava uvuipai ra vo siitokarei rutu ora tavosioro lotua tauvave rutu ora Kraiis. ²⁵ Uvare ragai tovoreva Pauto visii tauvasa. Oa iava ragai vatereva vo kovo-ia, oiso ra va iava visii tavitavipaa vo reoro rutu iava varao rera vo reoroaro. Oa iava uvuipai ra vearoa rutu karekeperea visii-ia lotupa irara rera voeaaro. ²⁶ ✧ Ari ita, voari tuariri uva Pauto vo reoro Kraiis vo kovoaro iava oreoa oisoa vatauvira rutu toupave. Viapau oisoa irai voa vo reo-ia roroioparo. Uva vo vokio-ia rera vaaro Vearo Siposipo kosi pierevorao, oisore ra va-ia taraiave voeao rera voeaaro. ²⁷ Eake iava? Uvare Pauto oiso ruiparoepa ra rera vo reoro vatau reo voeao iare rera voeaaro karekepe ora poeraoro vao riro goru reo rutu. Oa peira oirara rutu vaaro. Oa vao porearo oiso toupaveira, Kraiis-a eera ira tootoovira rutu toupaveoi visii iava sopaura-ia. Ira-a vao vituaro, oa iava rera vo kerariaro iava vearopara outaverea rara, evara oarare tuepavioveira raripaoro. ²⁸ ✧ Uva eisi osa iava vegei oearovu rutu oirara tavitavipaveira

✧ **1:26:** Ef 3:3-4 ✧ **1:28:** Kl 3:16; 1 Ko 2:6-7

Krais vaisiario iava. Oa iava oirara rutu vatatopo piepaveaira voea siposipopaoro riroa-ia taraia vaore, ra viapau vavagisipaave. Ra va iava rera-ia taraipaave, oa iava rera vo vuraaro iare koataaverea. Viapau oiso ragavira taraipaoro-a osa voeao veu kakaero. Ari oiso rutu-a osa voeao riropa irara vo Krai tapo kataivira toupasa. ²⁹ ✧ Uva va purapasa riroa rutu kasivaria kovoa purapaaveira. Oa iava Krai vaaro riroa gorua vatepareveira va purapasa, vo goruo oa-ia ragai iava sopaua goru piepareveira rutu.

2

Oirara Rutu Uvuipaai Ra Goruvira Rutu Oirao Piepaive Kuuvu Reorore Isivapaoro

¹ Oire uva oiso ruipaparai ra vao-ia vearovira rutu tarai iraopata, osa ragavira kovoava visiipa kasivarivira rutu, ora voeopa tapo Leodisia tou irara, ora oevupa tapo voeao oea viapau oiso ragai iava oisoa puaua kekepaive. ² ✧ Uva oiso osa ragavira kovopaoro rirovira rutu voeare rugorugoo iraoparai, auere ra voea iava sopaura oaive goruvira rutu torepe. Ra va iava ora voea iava voearopa siraopa vovou tapo purapaive katai vovou raga-ia, vo rara vearovira rutu roroivira Pautoa-ia taraipaave. Oa iava uvuipaai ra vaku-vaku rugoorore isivapaave. Osa iava uvuipaai ra Pauto vo rearo-ia vatau reo taraipaave vo reo oa Krai raga iava toupaveira. ³ ✧ Va vituaro iava uvare rera raga Krai ira ruvara-ia taraiara

✧ **1:29:** 1 Ko 15:10; Ef 1:19 ✧ **2:2:** Fl 3:8 ✧ **2:3:** Ais 45:3; Ro 11:33

rutu toupaveira. Ira raga uvuiparoi ra oiraopa rugooro rutu kosi piepareve vara vatepaoro.

⁴ Eisi osa iava oiso visii tavipaavoi, Opeita iravupa ora visii iava vasepata ro ira uvuiparoi ra kuuvu rugooro iare visii piro piereve. Viapau rutu oiso ra rera vo reoaro uvupata. ⁵ ✧ Ari ita, ragai visiipa tauaivira toupavoi. Uva oisi-a oiso osa tupaoro visiire touvira rugoosara. Vo uvare torevokovira rutu visii vo touaro-ia tupaoro, oisi torevokovira Kraisa oiraopa piepataveira goruvira rutu. Opitupitu-a efa visii vaaro oa-ia rirovira rutu visii-ia rorupaaveira vokiara rutu-ia.

Vigei Rutu Uvuipaviei Ra Kraisa Tapo Ora Tavoipavio, Oa Iava Uvuipaviei Ra Oiraopa Tootoo Oupe

⁶ ✧ Ari ita, visii rutu oiso purataepa, “Kraisa vigei rutu Turaroaro.” Uva va-a efa osa rerava oisi pietavoiva, uvui iraopatai ra ora tavosivira rutu rera tapo toupata. ⁷ Eisi rutu tupaoro uvuipatai ra oiso toupata ikoto. Ro ikoto ira oisiri rutu rokopareveira rasitoa-ia avekeara-ia pitupasa. Oire uva oisi-a eisi osa eera ikoto osa ragavira ita visii Kraisa-ia pitupataveira, eera ira oiso toupaveira osa rasito ora aveke. Osa iava uvuipatai ra kovapata riropaoro rera-ia gorua oupaoro. Oa iava uvuipatai ra igei vo siposiporoaro sirova utupaoro visii vo vovouroaro oiraopa pie vovouro goruvira rutu karekepe. Osa iava uvuipatai ra oisi tupaoro vuurapa vaisi purapata Pautoa-ia vo vokiara rutu-ia.

✧ **2:5:** 1 Te 2:17; 1 Pi 5:7-9 ✧ **2:6:** 1 Te 4:1

8 ☆ Oire ora vatatopo iraopata vaopa, teapi irai visii-ia kokararo visii ivuoro kuuvu reo vai uvusa vuria vai. Vo reoro oara ora voea raga vo rugorugooroaro iava karekepaiveira, oara ouiva vova avu iraraaro voeao vo rasio-ia. Viapau oiso vo vara ouiva Krai ruvara-ia.

9 Oa-a vao porearo oiso toupai, uvare Krai iavirava Pauto vo vovouaro vituaro karekepareveira viaevira rutu oiravira tupaoro. 10 Ra va iava rerava ora tivosipaoro Krai ovoievira rutu Oiraopa Tootoo rutu oupata. Uvare rera raga-ira reipa irara rutupa reiparoveira. Rera raga-ira turaro irara rutupa turaroparoveira. 11 Uva va-a vao osa rera tapo ora tavisitaiva, ora visii iava rakari verataepa. Ari ita, viapau oiso rera vo reesiaro rakariua-ia tupaiveira oa verapaiveira oirara. Viapau. Asi voa sopaura oavisii rutu sovara-ia. Uvare rera raga Krai ira vuri vovou vo goruaro tokoreva vao oa oisoa sovara-ia tupaoro. Oa iava viaevira rutu tupaavorao varaua raga vaaro vuria kavuoro. 12 Ari ita, oirara visii-ia baptaisa puraiva vao oa iava oiso rutu tupaavo visii ita, Krai tapo kopiitaepa. Oa iava rera tapo tova-ia rokotava. Oa iava vorevira rera tapo ita toretaepa. Vao iava osa Pauto vo goruaro rutu oisoa oirao pie iraopata, vo goruo oa iava Krai vorevira tore piereva rikui iava. 13 Ari ita, kopiivira rutu oisoa tupaoro voari tuariri, uvare vuri vovou oisoa purapata. Uvare ratau tou irara visii, vo rara viapau Reo Taisi-ia taraipata vao Pauto vaaro. Uva vo vokio-ia Krai raga-ia visii tore piereva. Oa-a eva vituaro iava Airepa Tootoo

☆ 2:8: 1 Ko 8:9; Ga 4:3, 8-11

rutu vaterevora Pauto vigeipa vuriara veraoro vigei sopaaro iava. ¹⁴ ✧ Ora vao tapo osa rera raga Pauto varaaro reo goruro oara oisoa gasipata, varao-ia oara oisoa oiso purapape, “Opeita vao purapata.” Eva-a oa vituaro iava oreorovu toupai Reo Taisi-ia oa oiso purapai, “Vuri pitupituro rutu purapataveira visii.” Uva Pauto evo reoro rutu verareva vo osa Krai kopiiroepa evao parikou-ia. Uvare Krai-a ro ira vigei vaaro oureva varao vuriara oavi vo voriaro ouoro. ¹⁵ Uva va-a vao osa Krai evao parikou-ia kopiiro Seten vo goruaro-ia putereva ora voeao pau tugara irara. Osa iava viapau oiso oai rera-ia putepaiveira. Viapau. Ari evoea rutu tovoreva ora rera kokotoaro reoro. Oa-ia voeao Seten vase arii pierereva rutu vo oirara rutu osireiaro-ia.

¹⁶ ✧ Uva oisi-a eisi osa iava viapau uvuipatai ra ro reoro uvupata ira visii togapareve varao iava visii varaaro aioara, ora uukoara, ora vo voki ovokiroa reesipataveira ora visiipa oiso, tugoropa voki-a vao, ora vo aio airepatoa iava kekira, ora vao Sabat voki. ¹⁷ Evara reo goruro oara vurapaoro Pauto vo kovoaro oisoa kekepaive urauravira okovoa touvira purapareve. Oire eva isivaaro iava Krai urioroepa ro Oiraopatoa rutu, ro ira-ia Pauto vo kovoaro oiraopavira rutu roroio pierereva. ¹⁸ Oire opeita oearovu vo reoroaro uru piepata, vo osa visiire oiso purapaave, “Vuri irara-a visii, uvare viapau oiso enselpa irara-ia vuurapa vaisi purapataveira osa ora visii iava varauro tekupata.” Uvare visii keaoro oiso puraaverea, “Igei-a vao igoa

✧ 2:14: Ef 2:14-18 ✧ 2:16: Ro 14:1-3

riro tarai rutu ouiova urusiara-ia. Uva eakepa visii tapo viapau oiso pie asapataveira?” Uva oisi-a eisi osa piepaoro ora voea raga ora riro piepaaveira vo oirara raga vo rugorugooroaria. ¹⁹ ☆ Ari ita, oa-a eva oa vituaro iava Kraisi-ia pitu arapa ora voea iava vasepaiveira. Rera raga ita-a ira orekerovu rutu kukuearo. Osa toupaooro vigei-ia orekerovu rutu aioara vatepareveira varauapa vouao lotuua. Ira raga-a ira vigei rutu takutakuvupareveira, oisore ra kataiua raga-ia varaua toupape vigei rutu vao-ia lotuua. Oa iava uvuipaviei ra riropavio, vo rara vigeipa Pauto gorua vatepareve.

Krais Tapo Kopii Ovoitaepa

²⁰ ☆ Ari ita, kopiitaepa Kraisi tapo. Oa iava varao kavutava oara-ia visiire oiso oisoa purapaave, “Varao sirova utupata, ra vara iava oriruvira rutu toupata.” Uva eake rutu-a vao vo rasio iava oare uvuipatai ra touvira rutu vara sirova utupata varao oiso-ia, ²¹ Opeita vara-ia pitupata, ora opeita vara-ia togovipata, ora opeita vara ravapata vara sovopaoro. ²² Oara-a evara vo ragava rasitua-ia. Va vituaro iava vosa aioara togovipata, oire ra voava vara opesi pie ovoipata vara aiopaoro, uvare akukupapara raga evara vo rasio iava. ²³ ☆ Uva voeao oea oisoa evo pitupitu purapaive oea oiso rutu kekepaa viroveira, riro tarai irara ora oea lotu purapaaveira tapo. Uva oiso purapaaveira, “Enselpa irarapa taku viropata voea vaisiario kae piepaoro. Ora uvui iraopatai ra ora vaisiario gare piepata. Ora

☆ **2:19:** Ef 1:22, 4:16 ☆ **2:20:** Ro 6:3, 5; Ga 4:3, 9 ☆ **2:23:** Ro 13:14

varaura vo ruipaaropa reipata vo osa visii iava varaura oavisii upopata.” Ari ita, akukupapara raga evara reo goruro. Oara viapau uvuipai ra voea iava varaura tokipaive. Eake iava? Uvare touvira varaura vo ruiparoaro reipapeira rutu voea vo rugorugooroaro piro piepaoro.

3

Pauto Ovoievira Krai Tapo Vigei Tore Pie Ovoireva

¹ ✧ Oire vo osa Pauto visii tore pie ovoireva Krai tapo, oa iava visii rutupa Airepa Tootoo rutu vate ovoireva. Uva oisi-a eisi osa iavirava uvuipatai varaore vearovira rutu rugoopata oara peira vuvuiua-ia tuevira. Vovio uva toupaveira Krai reia-ia paupa vao Pauto voaviaro oirapapa varata iava. ² ✧ Oa iava viapau rutu uvuipatai ra varaore vo rasitoa-ia rugoopata. Viapau. Ari varao ragare rugoo iraopata oara epao vuvuiua-ia. ³ Aue iava rara oiso rutu toupata osa voeao kopii irara oea rasito vo touaro kavupaiveira Airepa Tootoo rutu oupasa Krai tapo ora tavosi-paoro. Osa eisi uvuipatai toupata vora, Pauto visii orirupareve vokiara rutu-ia. ⁴ ✧ Oiraopavira rutu uvare visii vaaro-a Oiraopa Tootoo rutu vituaro rera ro-ia Krai. Uvare vorevira vorerovere, ra oisi vo tootoo outa aue tapo rera vo kerariaro vo aviaviaro.

Vao Iava Airepa Tootoo Ora Tuariri Tootoo

✧ **3:1:** Ro 6:1-10; Sam 110:1 ✧ **3:2:** 1 Jo 2:15-17 ✧ **3:4:** 1 Te 4:13-18; Jo 14:6

5 ✧ Varao-ia vo rasio iava oara kopii piepata oara-a varao-ia oiso-ia, kaakau kare vo pitupituario-a vao oa uvuipatai kavu iraopata, ora otopa rugooro, ora opeita iravure riiriipare oirato vatauvira rera oupasa ora riakova oira oupasa, ora vao tapo opeita iiruko vovou purapata, ora opeita oearovu varaaro riiriipata, ora oiso tapo ra viapau oaravu vuri pitupituro purapata ora visii raga-ia vovoupaoro orekerovu-ia vearopara varao vo rasio-ia touara. Opitupituroa-a evara porearo oara-ia Pauto tovopataveira utupaua rara varao raga vo touara vo rasio-ia ira piepataveira, oiso rutu osa ro ira tokarasiara raga oirao piepareveira Pauto tovopaoro rutu utupaua. 6 Vosa vo pitupituro evara purapaive oirara oara voriaro voeapa tuuvira vatereverea Pauto voeare kasipuoro. 7 Ari ita, tuariri rutu opitupituroa evara oisoa purapata, vo osa vo vuuta-ia eva vara visiipa riropape vo rasio-ia.

8 Ari vo vokio uvuipatai ra vara ruture isivapata oiso, kasipu vovoua vao-ia, ora aveave vovoua vao-ia, ora vuri rugorugoo, ora takau reoa vao-ia oearovu togapaoro reoara-ia, ora tapo ora asapapa reoro eakapata, ora arii asa reo puraro eakapata tapo. 9 Ora opeita oearovu keakeapata, uvare tuariri evo pitupituro sirova oisoa utupata oa isivaaro iava varare isivataepa vara kavuoro. 10 ✧ Uva vara iava ora tavarioro airepa vovouro sirova utupataveira ro airepato varaaro ira airepavira ita purareva Pauto. Eisi ita osa ragavira visii tauvapareveira Pauto oiso

✧ 3:5: Ro 6:13; Ef 5:3, 5 ✧ 3:10: Ro 12:2; Ef 4:23

ruipapaoro ra topatopa pievira torevoko vovou rutu purapata. Oa vituaro iava uvuipatai ra torevoko vovou sirova rutu utupaoro va iare tutuu piepata vao Pauto vo vovouaro vioepaoro. ¹¹ ✧ Ari ita, uvare vigei rutu-a vao-ia vigoa airepa pierevora Pauto. Oa vituaro iava viapau oiso pisipisavira toupai. Viapau. Vigei-a katai irara raga Krai vaisiara sovara-ia oiso-ia, ratau tou irara voeao, ora Jiu-a voeao, ora voeao oea oisoa ora voea iava rakari verapaave ora reesipaoro, ora voeao oea vo pitupitu eva kavuiva, ora voeao tauai rutu oea toupaveira, ora voeao oea ve-goaroro toupaveira, ora voeao oea riro vaisivira toupaveira, ora voeao akaipa keke irara. Eake iava? Uvare Krai-a kataitoa raga vigei rutu vituaro. Oa iava vigei rutu vaeavira roosikevira rutu toupai.

Vigei Uvui Iraopaviei Ra Oearovupa Siraopa Pitupitu Pura Iraopape

¹² ✧ Pauto visii kaviko iraopaveira oare visii roporeva oiso ra oiso rutu toupata, Rera voeaaro. Oa-a eva iava uvui iraopatai ra oearovivupa sir-aopata. Ra oearovure ita rugorugooapaoro voea tauvapata. Ra oisi voea piepaoro ora visii iava vaisiara oavisii vara piepata voea reroarovire. Opeita vagevagepavira kasipupata, ari uvuipatai ra voea ateate pie rovpata. Oa iava uvuipaai ra visiire vorevira ita kave vovou puraive. ¹³ Ari ita, vosa iravu-ia siraoa vo vavataaro touve, oa iava visii rutu uvuipatai ra reravi vo vavataaro kapokaporota rera tauvaoro. Ora vosa irouto

✧ **3:11:** Ga 3:26-29 ✧ **3:12:** Ga 5:22-23; Fl 2:3; 2 Ko 6:6

ro-ia visii-ia vuria vai pura rovoreva, ira iava uvuipatai ra rerapa siraota va veraoro rera iava. Oiraopavira rutu vosa iravu iava oisi vuria verata, oiso rutu ita-a osa visii iava Kraiis vurirara vera rovoreva visii rutu kavikooro. ¹⁴ Ari ita, uvare riroa rutu-a va vao-ia kaviko vovou. Ovovou-a vao-ia kaviko vovou orekerovu rutu vearopa pitupituro vituaro rutu, oara uvuipai ra vaeavira rutu ovoieivira toupave. ¹⁵ ✧ Vosa eake avu visii-ia karekepe, oa sirova Kraiis uvuiparoi ra visiipa vare kave vovou vatereve, vo rara goruvira torevoko vovou-ia vare kerisi iraopata. Uva Pauto visii oureva vaore oiso ra kave vovou purapata. Ovovoua-a eva oa-ia uvuipatai ra kataiua rutu-ia varaua toupata vao-ia lotuaa vearo vaisi purapaoro Pautoa-ia vokiara rutu-ia. ¹⁶ Vo reore rugorugoo iraopata oa toupai ro iava Kraiis, oisore ra vo reo rutu sovopaoro utu iraopata. Oa iava uvuipatai ra vearo rugoo raga-ia oearovu tarai piepaoro voearopa oisi vara kareke piepata varao torevoko vovouro. Oire vo osa oisi piepaoro uvuipatai ra vearo vaisi purapata Pautoa-ia Tugoropava-ia erapaoro, ora o erava iria-ia vuurapa purata rera-ia. Ora o iria-ia Pauto vo reoaro vieita. ¹⁷ ✧ Ari vosa eakero avu purapata ora vo osa eake reoro avu tapo purapata, oara rutu-ia uvuipatai ra vo raga vara purapata Turaro Jisas vaisiario sovara-ia. Oa iava rera tapo ora tavosipata visii rutu, vo osa Pautoa-ia vigei Aitearo vuurapa vaisi purapata.

Oirato Vo Vovouaro Iava Vo Osa Oearovu Tapo Vearovira Toupaveve

18 ✧ Visii riakora uvuipatai ra vatua irara oavisii vo reoroaro uvu iraopata rutu. Vosa oisi eisi piepata, oa iava uvuipatai ra Turaro vo vovouaro rutu sirova utupata. 19 Ra visii tapo oirara uvuipatai ra riakora oavisii kaviko iraopata rutu vairoropa siraopaoro. Opeita vo riako tore-vokopata kasipu reoro-ia.

20 ✧ Ora visii kakae vure visiigoa aite irara oavisii vo reoroaro uvu iraopata, vo osa vara sirova utupata. Vosa oisi piepata, oa iava uvuiparoi Pauto ra visii-ia rorupareve rutu. 21 Ora visii aite irara opeita kasipu reoro rutu-ia ovii irara oavisii torevokopata. Teapi riro vavatapara vatepata voeapa kakae vure oara-ia pasi viapau uvuipaai oiso ra vara kaepaive.

Pol Vo Reoreo Purareva Voeaopa Kovopa Irara Ora Tokipa Irara

22 ✧ Ora visii kovopa irara visiigoa uvuipatai ra voearo vo reoroaro uvu iraopata oearoa visiipa reipaaveira. Ra opeita kasivarivira rutu kovopata vo vuutao raga-ia oa-ia visiiva vurapaive voeao oea visii tokipaiveira, vaore rugoopaoro ra visiire oiso purapaave, “Akoea, ari vearo kovoto ro-ia.” Ari ro raga-a ira-ia rugoopaoro uvuipatai ra oearovupa vearo kovo rutu purapata Turaro Krai. 23 Iu, vosa aa vo kovo avuo vao oa kasivarivira purapaoro rera ragare rugoopata Jisas, ra oiso purapata, “Oiraopavira rutu, ira-a ro ragaipa reiparoi ira ragaipa vo kovo vaterere.” Uva osa eisi vovoupaoro uvuipatai ra oearovupa

✧ 3:18: Ef 5:22-23 ✧ 3:20: Ef 6:1-4 ✧ 3:22: 1 Te 5:18; Ef 6:5-8

kovopata voearo oearoa visiipa reipaaveira. ²⁴ ✧
 Oa vituaro oiso toupaivoi, Visii-a Kraisi-pa kovopa
 irara. Ari ita, uvare taraipatai visii vaaro voria
 toupaivoi tuevira oa vatereverea rara visiipa. ²⁵ ✧
 Pauto oearovu rutuva vurapareveira roosikevira
 rutu voea rovirieipaoro. Oa tapo eva vituaro
 iava oiso toupaveira, Vosa irai visii iava vuria
 vai purareve, ira tapo ita ora rera vo voriaro
 oureverea va sirova eva.

4

¹ ✧ Visii tapo reipa irara visiigoa ora visii
 voeaaropa kovopa irara torevoko pitupitu vearoo
 purapata vaeavira rutu. Eake iava? Uvare oiso
 taraipatai, Visii reraaro epao reito ira vuvuiua-ia
 toupaveira.

Goruvira Variripa Pitupitu Ora Torevokovira Vokapasa Tapo

² ✧ Uva visii uvui iraopatai ra goruvira variria
 vo pitupituaro rutu-ia pitu iraopata. Teapi ru-
 rapaoro variripata. Ari uvuipatai ra roroiovira
 rutu rugoopaoro Pautoa-ia vearo vaisi purapata
 vokiara rutu-ia. ³ Uva oisi-a eisi osa piepaoro
 igei tapopa variripata vaore, ra igeipa raiva karu-
 pareve oa-ia uvuipaiei ra siposipopaoro Vearo
 Siposipo iava vokaio. Ari ita, voari tuariri viapau
 oiso vo siposipo-ia vao taraiaepa oirara. Uva vo
 vokio karu piroi rutu va vao Vearo Siposipo Jisas
 Kraisi iava, uvare va karuavoi. Oa-a vao vituaro
 iava ragaiei vo-ia tuukepa kepa-ia. ⁴ Oire variria

✧ **3:24:** Ef 6:2-8; 1 Ko 7:22 ✧ **3:25:** Ef 6:8-9; Ap 10:34 ✧ **4:1:**
 Lev 25:43, 53; Ef 6:9 ✧ **4:2:** Ro 12:12; Fl 2:7

Pauto vo tauvaarore purapata, oa iava uvuiparai ra roroiovira rutu ragai vo siposipoaro vatepaa oirarapa. Aue iava uvare Pauto ragai roporeva oisi eisi va purapasa.

⁵ ✧ Oire vosa oearovu tapo toupata voeao oirao pie vovou asa irara, uva uvuipatai ra voeapa ora vatatopo piepaoro rutu oaravu vearopa pitupituro purapata voeapa. Opeita visii vo vuutararo ropi ragapata vo osa viapau voea tauvapata. ⁶ ✧ Oire vosa oearovupa reo vatevate vovoupata, ra vearo rugoo rutu iava voeapa reoreota. Ra tapo vearovira rutu taraipaoro voea vo akeroaro aatopata torevoko reo-ia.

Pol Tikikas Vaio Ora Onisimas Arureva

⁷ ✧ Oire uva oavu-a vao-ia oa iava visii tavipaavoi ro iava vigei araokotoaviaro Tikikas. Ira oisoa kasivarivira rutu ragai tauvapaoro kovopareve Turaro vo kovoaro purapaoro. Ira visii siposiporevere rara ragai iava. ⁸ Oa iava visii iare rera arupaavoi vaore, ra igei vo touaro iava uvuoro visii iava vovouisiro varaatape. ⁹ ✧ Uva vaiterei rutu-a vaitereo visii iare uriopasiei rara ora ro Onisimas iravu ita vigei araokotoaviaro. Ira tapo ita oisi kasivarivira rutu oisoa kovopareve reasi asavira. Eera-a visii raga iava rera ira tapo oisi raga ita igei vo touaro iava visii tavitaviparevere rara.

Pol Vearo Voki Rutu Purareva Voea Rutuva Voeao Kolosi Vata

✧ **4:5:** Ef 5:15-16 ✧ **4:6:** Ef 4:29; Mk 9:50; 1 Pi 3:15 ✧ **4:7:** Ef 6:21-22 ✧ **4:9:** Fm 10-18

10 ✧ Aristakas ira ragai tapo toupare vo-ia tuukepa kepa-ia vaiterei ora Mak, Banabas raovutoaaro, aiterea tapo visii-ia vearo voki purapasivoi. Ro Mak ira iava voari tuaririvi visii taviava, oiso ra rerava sekanpata rera vearovira rutu tokipaoro. 11 Uva iravu ro Jisas ira raga vaisiaro-a ro Jastas ira tapo visii-ia vearo voki puraparevoi. Uva vo peva raga-a vao-ia Jiu iava voea oea ragai tapo oisoa kovopaive Pauto vo Saraaro kova piepaoro. Oearoa oisoa rirovira rutu ragai tauvapaive riroa vavata kaepaoro.

12 ✧ Ari iravu-a ro visii iava rera Epafraas ira tapo visiiva vearo voki puraparevoi. Ira tapo oisoa Kraias Jisas vo kovoaro purapaoro oisoa vokiara rutu-ia variriara purapareve visiipa kasivarivira rutu, auere ra vearovira katai vovou rutu-ia torepata goruvira oira vasivira. Ra oisi vo vovou iava katai rugoo raga-ia Pauto vo ruipaaro rutu sirova utu ruipasa auepata. 13 Ari ita, ragai oisoa rera teeriopaa rutu vo osa oisi kovopareve. Oa iava ragai rera iava visii tavipaavoira oiraopavira rutu vao iava osa visiipa kovoreva voari tuariri, ovusa rera teeriopaavora rutu. Uva viapau oiso visii ragapa kovoreva. Ari voeareo tapopa kovoreva Leodisia-rei ora Hirapolis vata. 14 ✧ Ora ro Luk ira oisoa igei ruvarupareve ira oisoa kavikopaio rutu, vaiterei ora Dimas aiterea tapo visiiva vearo voki purapasivoi.

15 ✧ Ragai vaaro vearo reo topa piepata voeaopa araoko irara oavi oea Leodisia-ia toupaveira, ora o Nimpa, ora voeao oea oira vo kepaoro-ia lotu

✧ 4:10: Ap 19:29 ✧ 4:12: Kl 1:7 ✧ 4:14: 2 Ti 4:10-11 ✧ 4:15: Ro 16:5

purapasa uriopaaveira. ¹⁶ Oire vo pasia vao-ia oa viei rovopatavoi, ra va iava va topa pievira vateta ita voeaopa oirara lotupa irara oea Leodisia-ia toupaveira. Oa iava voea tapo ita uvuipaa ra va vieiive. Oa iava uvuipatai ra tuuvira aia ita visii voea vo pasiaro vieita rara ita. ¹⁷ Oire Akipas tavipatavoi oiso, “Vo kovo opesi pieri oa vatereva vigei reraaro Turaro viipa.”

¹⁸ Ari ita, ora ragai raga vavaearo iava vo rigato puraavoi oiso-ia, Vearo Voki ragaiva Pol. Ragaire rugoopata ragoa vo tupaavoi tuukepa kepa-ia touvira. Pauto visii viraakoreve ora ragai.

Eisivi raga osa ragai vo reoaro opesi piepaavoi. Ragai-a vao, Pol.

AIREPA VAE REO OVOI
The New Testament in the Rotokas Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Rotokas long Niugini
copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rotokas

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

1713bce3-5a15-5918-82c1-6b80c12df3bb